

Öğrenci Seçme Sınavı (Öss) / 17 Haziran 2001

Matematik Soruları ve Çözümleri

1. $\frac{0,1}{0,01} + \frac{0,01}{0,001} - \frac{0,001}{0,0001}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 0,1   B) 0,2   C) 10   D) 20   E) 100

Çözüm 1

İlk kesri 100 ile, ikinci kesri 1,000 ile, üçüncü kesri 10,000 ile genişletirsek,

$$\frac{0,1}{0,01} + \frac{0,01}{0,001} - \frac{0,001}{0,0001} = \frac{10}{1} + \frac{10}{1} - \frac{10}{1} = 10 \text{ elde edilir.}$$

2. $\left[\left(\frac{-1}{2} \right)^{-3} \right]^2$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) $-\frac{1}{32}$ B) $-\frac{1}{16}$ C) 16   D) 32   E) 64

Çözüm 2

$$\left[\left(\frac{-1}{2} \right)^{-3} \right]^2 = \left[((-2)^{-1})^{-3} \right]^2 = [(-2)^3]^2 = [-8]^2 = 64$$

Not : Negatif sayıların tek kuvveti negatif, çift kuvveti pozitiftir.

3. $\frac{\sqrt{2} - \frac{1}{\sqrt{2}}}{\sqrt{2} + \frac{1}{\sqrt{2}}}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) $\frac{1}{3}$ B) $\sqrt{2}$ C) $2\sqrt{2}$ D) 0   E) 1

Çözüm 3

$$\frac{\sqrt{2} - \frac{1}{\sqrt{2}}}{\sqrt{2} + \frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{2-1}{2+1} = \frac{1}{3} = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{2}}{3} = \frac{1}{3}$$

4. Pozitif tamsayılardan oluşan

$$A = \{x \mid x < 100, x = 2n, n \in \mathbb{Z}^+\}$$

$$B = \{x \mid x < 151, x = 3n, n \in \mathbb{Z}^+\} \text{ kümeleri veriliyor.}$$

Buna göre, $A \cup B$ kümesinin eleman sayısı kaçtır?

- A) 49   B) 65   C) 74   D) 83   E) 99

Çözüm 4

$$A = \{x \mid x < 100, x = 2n, n \in \mathbb{Z}^+\} \Rightarrow \text{eleman sayısı} = \frac{99}{2} = 49, \dots$$

$$B = \{x \mid x < 151, x = 3n, n \in \mathbb{Z}^+\} \Rightarrow \text{eleman sayısı} = \frac{150}{3} = 50$$

$$s(A \cap B) = \{x \mid x < 100, x = 6n, n \in \mathbb{Z}^+\} \Rightarrow \text{eleman sayısı} = \frac{99}{6} = 16, \dots$$

$$s(A \cup B) = s(A) + s(B) - s(A \cap B) \Rightarrow s(A \cup B) = 49 + 50 - 16 = 83$$

5. Rakamları birbirinden farklı beş basamaklı 28A9B sayısının 9 ile bölümünden kalan 7, aynı sayının 5 ile bölümünden kalan ise 1 dir.

$A \neq 0$ olduğuna göre, $A - B$ farkı kaçtır?

- A) 6   B) 5   C) 4   D) 3   E) 2

Çözüm 5

$$28A9B = 9k + 7 \Rightarrow 2 + 8 + A + 9 + B = 19 + A + B = 9k + 7$$

$$28A9B = 5m + 1 \Rightarrow B = 1 \text{ veya } B = 6 \text{ olabilir.}$$

$$B = 1 \text{ için, } A + 20 = 9k + 7 \Rightarrow A + 13 = 9k \Rightarrow A = 5 \text{ olabilir.}$$

$$B = 6 \text{ için, } A + 25 = 9k + 7 \Rightarrow A + 18 = 9k \Rightarrow A \neq 0 \text{ veya } A = 9 \text{ olabilir.}$$

Rakamları farklı olacağından, $A = 9$ alınmaz.

$$A - B = 5 - 1 = 4 \text{ bulunur.}$$

6. a bir tamsayı olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisinin sonucu kesinlikle çift sayıdır?

A) $a - 1$ B) $a^2 + 1$ C) $a^2 + a$ D) $a^2 - 2a + 1$ E) a^3

Çözüm 6

a nın kuvvetlerinde, Tek – Çift olması durumu etkilemeyeceği için, kuvvetleri göz ardı edebiliriz.

Yani, $a - 1$, $a^2 + 1$, $a^2 + a$, $a^2 - 2a + 1$, a^3 yerine,

$a - 1$, $a + 1$, $a + a$, $a - 2a + 1$, a ifadelerini inceleyerek sonuca gidebiliriz.

Buna göre, a tek sayı ise, $a - 1$, $a^2 + 1$ ve $a^2 - 2a + 1$ çift sayıdır.

a çift sayı ise, $a - 1$, $a^2 + 1$ ve $a^2 - 2a + 1$ tek sayıdır.

a^3 , a tek sayı ise tek sayı, a çift sayı ise çift sayıdır.

a tek sayıda olsa çift sayıda olsa, $a^2 + a$ çift sayıdır.

O halde $a^2 + a$ kesinlikle çift sayıdır.

7. $0 < x < y$ olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) $\frac{x-y}{y} < 0$ B) $\frac{y-x}{x} > 0$ C) $\frac{x-y}{y} < 1$ D) $\frac{x+y}{y} > 1$ E) $\frac{x+y}{x} < 1$

Çözüm 7

$$A) \frac{x-y}{y} < 0 \Rightarrow x-y < 0 \Rightarrow x < y$$

$$B) \frac{y-x}{x} > 0 \Rightarrow y-x > 0 \Rightarrow y > x$$

$$C) \frac{x-y}{y} < 1 \Rightarrow x-y < y \Rightarrow x < 2y$$

$$D) \frac{x+y}{y} > 1 \Rightarrow x+y > y \Rightarrow x > 0$$

$$E) \frac{x+y}{x} < 1 \Rightarrow x+y < x \Rightarrow y < 0 \text{ (} 0 < x < y \text{ olduğundan, } \frac{x+y}{x} < 1 \text{ ifadesi yanlıştır.)}$$

8. $3^m = a$ ve $7^m = b$ olduğuna göre,

$(147)^m$ nin a ve b türünden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

$$A) \frac{1}{3}a^2.b \quad B) a.b \quad C) a^2.b^2 \quad D) a.b^2 \quad E) a^2.b$$

Çözüm 8

$$147 = 7.21 = 7.3.7 = 3.7^2 \Rightarrow (147)^m = (3.7^2)^m = 3^m.7^{2m} = a.b^2$$

9. $x > 0$ ve $a = 2^x$ olduğuna göre,

$$\frac{4^{x+1} - 4}{2^{x+1} - 2} \text{ ifadesinin } a \text{ türünden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?}$$

$$A) 2(a+1) \quad B) 2a+3 \quad C) 3(a-2) \quad D) 3a-2 \quad E) 3(a+2)$$

Çözüm 9

$$\frac{4^{x+1} - 4}{2^{x+1} - 2} = \frac{4^x.4 - 4}{2^x.2 - 2} = \frac{(2^2)^x.4 - 4}{2^x.2 - 2} = \frac{4.((2^x)^2 - 1)}{2.(2^x - 1)} = \frac{4.((a)^2 - 1)}{2.(a - 1)}$$

$$= \frac{2.(a-1).(a+1)}{(a-1)} = 2.(a+1)$$

10. $a + b = 1$, $a^3 + b^3 = \frac{7}{16}$ olduğuna göre, $a.b$ kaçtır?

- A) $\frac{1}{32}$ B) $\frac{3}{16}$ C) $\frac{1}{8}$ D) 1   E) 2

Çözüm 10

$$(a + b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

$$1^3 = \frac{7}{16} + 3a^2b + 3ab^2 \Rightarrow 3ab.(a + b) = \frac{9}{16} \Rightarrow a.b = \frac{3}{16}$$

11. Pozitif tamsayılar kümesi üzerinde * ve Δ işlemleri,

$$x * y = x^y$$

$$x \Delta y = x + y \text{ şeklinde tanımlanıyor.}$$

$a * (a \Delta 1) = 81$ olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5

Çözüm 11

$$a * (a \Delta 1) = 81 \Rightarrow a * (a + 1) = 81 \Rightarrow a^{a+1} = 81 \Rightarrow a^{a+1} = 3^4 \Rightarrow a = 3$$

12. x iki basamaklı bir doğal sayı,

$$x \equiv 2 \pmod{3}$$

$x \equiv 2 \pmod{5}$ olduğuna göre, x in en büyük ve en küçük değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 92   B) 109   C) 124   D) 154   E) 169

Çözüm 12

$$x \equiv 2 \pmod{3} \Rightarrow x = 3k + 2$$

$$x \equiv 2 \pmod{5} \Rightarrow x = 5k + 2$$

$$x \equiv 2 \pmod{15} \Rightarrow x = 15k + 2 \Rightarrow k = 1 \text{ için, } x = 15.1 + 2 = 17$$

$$\Rightarrow k = 6 \text{ için, } x = 15.6 + 2 = 92$$

(en büyük, iki basamaklı x sayısı = 92) + (en küçük, iki basamaklı x sayısı = 17) = 109

13. 23^{23} sayısının birler basamağındaki rakam kaçtır?

- A) 1   B) 3   C) 7   D) 8   E) 9

Çözüm 13

$$23^1 \equiv 3 \pmod{10}$$

$$23^2 \equiv 9 \pmod{10}$$

$$23^3 = 23^2 \cdot 23^1 \equiv 7 \pmod{10}$$

$$23^4 = 23^3 \cdot 23^1 \equiv 1 \pmod{10}$$

$$23^{23} = 23^{20+3} = 23^{20} \cdot 23^3 = (23^4)^5 \cdot 23^3 \equiv 1^5 \cdot 7 \equiv 7 \pmod{10} \Rightarrow 23^{23} \equiv 7 \pmod{10}$$

14. 8^4 doğal sayısı 4 tabanına göre yazıldığında, kaç basamaklı bir sayı elde edilir?

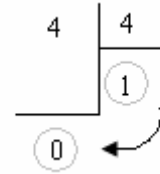
- A) 4   B) 5   C) 6   D) 7   E) 8

Çözüm 14

$$8^4 = (2^3)^4 = 2^{12} = 4^6$$

$$4 = (10)_4 \Rightarrow [(10)_4]^6$$

O halde sayımız $6 + 1 = 7$ basamaklı olur.

15. $|x - 4| + |x| = 8$ denklemini sağlayan x değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 2   B) 4   C) 5   D) 6   E) 10

Çözüm 15

$|x - 4| + |x| = 8$ denklemini, $x < 0$, $0 \leq x < 4$ ve $4 \leq x$ için çözelim.

$$x < 0 \Rightarrow |x - 4| + |x| = 8 \Rightarrow -(x - 4) + (-x) = 8 \Rightarrow -2x = 4 \Rightarrow x = -2$$

$$0 \leq x < 4 \Rightarrow |x - 4| + |x| = 8 \Rightarrow -(x - 4) + x = 8 \Rightarrow \text{bu aralıkta çözüm yoktur.}$$

$$4 \leq x \Rightarrow |x - 4| + |x| = 8 \Rightarrow x - 4 + x = 8 \Rightarrow 2x = 12 \Rightarrow x = 6$$

O halde ,denklemi sağlayan x değerleri toplamı $= -2 + 6 = 4$ bulunur.

16. $x < 0 < y$ olduğuna göre, $\frac{3|x-y|}{|y+|x||}$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $-3x$ B) $-3y$ C) $3(x+y)$ D) -3 E) 3

Çözüm 16

$x < 0 \Rightarrow |x| = -x$ ve $|y+|x|| = |y-x|$ olur.

$|x-y| = |y-x|$ olacağından,

$$\frac{3|x-y|}{|y+|x||} = \frac{3|x-y|}{|y-x|} = \frac{3|y-x|}{|y-x|} = 3$$

17. $\frac{10x-5}{x^2-4x-5} = \frac{A}{x-5} + \frac{B}{x+1}$, A - B farkı kaçtır?

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 5   E) 6

Çözüm 17

$$\frac{10x-5}{x^2-4x-5} = \frac{A}{x-5} + \frac{B}{x+1} \Rightarrow \frac{10x-5}{x^2-4x-5} = \frac{A(x+1)}{(x-5)(x+1)} + \frac{B(x-5)}{(x+1)(x-5)}$$

$$\Rightarrow \frac{10x-5}{x^2-4x-5} = \frac{A(x+1)+B(x-5)}{x^2-4x-5}$$

$$10x-5 = Ax + A + Bx - 5B$$

$$10x-5 = (A+B)x + (A-5B) \Rightarrow A+B=10 \text{ ve } A-5B=-5 \Rightarrow A = \frac{15}{2} \text{ ve } B = \frac{5}{2}$$

$$A-B = \frac{15}{2} - \frac{5}{2} = 5$$

Not : Polinom eşitliğinden, aynı dereceli terimlerin katsayıları eşittir.

18. $\frac{x^2+ax+b}{x^2+11x+28} \cdot \frac{x^2+4x-21}{x^2-9} = \frac{x+2}{x+3}$ olduğuna göre, a + b toplamı kaçtır?

- A) 10   B) 12   C) 14   D) 16   E) 18

Çözüm 18

$$\frac{x^2 + ax + b}{x^2 + 11x + 28} \cdot \frac{x^2 + 4x - 21}{x^2 - 9} = \frac{x + 2}{x + 3}$$

$$\frac{x^2 + ax + b}{(x + 4)(x + 7)} \cdot \frac{(x - 3)(x + 7)}{(x - 3)(x + 3)} = \frac{x + 2}{x + 3}$$

$$x^2 + ax + b = (x + 4)(x + 2) \Rightarrow x^2 + ax + b = x^2 + 6x + 8 \Rightarrow a = 6 \text{ ve } b = 8 \text{ olur.}$$

$$\Rightarrow a + b = 6 + 8 = 14 \text{ bulunur.}$$

19. 365 günlük bir yıldaki cumartesi ve pazar günleri sayısının toplamı en çok kaçtır?

- A) 102 B) 103 C) 104 D) 105 E) 106

Çözüm 19

Cumartesi – Pazar günleri toplamının en çok olması için,

yılın cumartesi ile başlayıp cumartesi ile bittiği kabul edilirse,

$$365 = 7 \cdot 52 + 1 \text{ (52 hafta ve 1 gün)} \Rightarrow 52 \text{ haftada, 52 cumartesi + 52 pazar vardır.}$$

Kalan 1 gün de pazar olarak kabul edilirse : $52 + 52 + 1 = 105$ olur.

20. Çayın kilogram a TL dir.

Çaya % 20 zam yapıldığında a TL ye kaç kilogram çay alınabilir?

- A) $\frac{4}{5}$ B) $\frac{5}{6}$ C) $\frac{2a}{5}$ D) $\frac{5a}{6}$ E) $\frac{6a}{7}$

Çözüm 20

$$1 \text{ kg çay} = a \text{ TL} \Rightarrow a \% 20 = \frac{a}{5} \text{ zam miktarı} \Rightarrow 1 \text{ kg çay} = a + \frac{a}{5} = \frac{6a}{5} \text{ oluyor.}$$

$$\frac{6a}{5} \text{ TL} \quad 1 \text{ kg çay alınır}$$

$$a \text{ TL} \quad x \text{ kg çay alınır.}$$

$$x \cdot \frac{6a}{5} = a \cdot 1 \Rightarrow 6x = 5 \Rightarrow x = \frac{5}{6} \text{ kg çay alınır.}$$

21. Bir kabın ağırlığı boşken a gram, $\frac{1}{5}$ i su ile doluyken b gramdır.

Bu kabın tamamı su ile doluyken ağırlığı kaç gramdır?

- A) $5b - 4a$ B) $5b - a$ C) $4a - b$ D) $5a + b$ E) $4a + 5b$

Çözüm 21

Suyun ağırlığı = s olsun.

$$a + \frac{s}{5} = b \Rightarrow a + s = ?$$

$$5a + s = 5b \Rightarrow s = 5(b - a)$$

$$a + s = a + 5(b - a) \Rightarrow a + s = 5b - 4a$$

22. A kg şeker, B kg un ile karıştırıyor.

Bu karışımın ağırlıkça yüzde kaçını şekerdir?

- A) $\frac{100}{A+B}$ B) $\frac{AB}{A+B}$ C) $\frac{100B}{A+B}$ D) $\frac{100A}{A+B}$ E) $\frac{A+B}{100}$

Çözüm 22

A + B kg karışımında   A kg şeker varsa

100 kg karışımında   x

$$x.(A + B) = 100.A \Rightarrow x = \frac{100.A}{A+B} \text{ kg şeker bulunur.}$$

23. 60 yolcusu olan bir otobüsten 2 bayan 3 erkek inince, bayanların sayısı erkeklerin sayısının $\frac{5}{6}$ oluyor.

Buna göre, ilk durumda otobüsteki bayan sayısı kaçtır?

- A) 22   B) 25   C) 27   D) 35   E) 37

Çözüm 23

Bayan sayısı = x olsun.

Yolcu sayısı = 60 $\Rightarrow$ Erkek sayısı = 60 - x olur.

x - 2 (2 bayan inince)

(60 - x) - 3 = 57 - x (3 erkek inince)

$$\frac{x-2}{57-x} = \frac{5}{6} \Rightarrow 6x - 12 = 285 - 5x \Rightarrow 11x = 297 \Rightarrow x = 27$$

24. Bir annenin bugünkü yaşı, kızının yaşının 6 katıdır.

Kızı annenin bugünkü yaşına geldiğinde ikisinin yaşları toplamı 85 olacağına göre, annenin bugünkü yaşı kaçtır?

A) 24   B) 30   C) 36   D) 42   E) 48

Çözüm 24

Anne = a , kızı = k olsun.

a = 6k (k $\rightarrow$ 6k , geçen süre = 6k - k = 5k)

$$6k + (a + 5k) = 85 \Rightarrow 17k = 85 \Rightarrow k = 5 \Rightarrow a = 30$$

25. $x > 0$ olmak koşuluyla bir malın etiket fiyatı $x + \frac{x}{10}$ dur.

İndirimli fiyatı $\frac{33x}{50}$ olduğuna göre, etiket fiyatı üzerinden yapılan indirim yüzde kaçtır?

A) 22   B) 33   C) 38   D) 40   E) 44

Çözüm 25

$$\text{Etiket fiyatı} = x + \frac{x}{10} = \frac{11x}{10}$$

$$\text{İndirimli fiyatı} = \frac{33x}{50} \Rightarrow \text{yapılan indirim} = \frac{11x}{10} - \frac{33x}{50} = \frac{22x}{50}$$

$$\frac{22x}{50} = \frac{11x}{10} \cdot \frac{a}{100} \Rightarrow \frac{22x}{50} \cdot \frac{10}{11x} = \frac{a}{100} \Rightarrow \frac{40}{100} = \frac{a}{100} \Rightarrow a = 40, \% 40 \text{ olur.}$$

26. Bir benzin tankının içinde bir miktar benzin vardır.

Tanka 300 litre benzin ilave edilirse tankın $\frac{5}{9}$ u doluyor.

Oysa tanka benzin koymayıp tanktan 100 litre benzin boşaltılırsa tankın $\frac{1}{9}$ u dolu olarak kalıyor.

Buna göre, tankın tamamı kaç litre benzin alır?

- A) 500   B) 600   C) 700   D) 800   E) 900

Çözüm 26

Benzin tankında x litre benzin olsun.

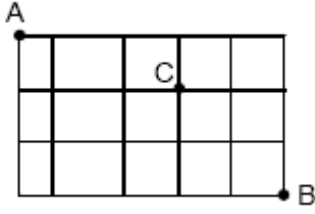
Tankın tamamı y litre olsun.

$$x + 300 = \frac{5y}{9} \Rightarrow 5y = 9x + 2700$$

$$x - 100 = \frac{y}{9} \Rightarrow \underline{y = 9x - 900}$$

$$(5y - y) = 9x + 2700 - 9x + 900 \Rightarrow 4y = 3600 \Rightarrow y = 900 \text{ litre}$$

27.

Şekildeki çizgiler bir kentin birbirini dik kesen sokaklarını göstermektedir.

A dan hareket edip, C ye uğrayarak B noktasına en kısa yoldan gidecek olan bir kimse kaç değişik yol izleyebilir?

- A) 24   B) 18   C) 16   D) 12   E) 9

Çözüm 27

A dan C ye en kısa ardışık 4 parça yol ile gidilebilir. Bu gidiş 4 değişik şekilde olabilir.

C den B ye en kısa ardışık 6 parça yol ile gidilebilir. Bu gidiş 6 değişik şekilde olabilir.

C ye uğramak koşuluyla, A dan B ye en kısa $4 \cdot 6 = 24$ değişik yoldan gidilebilir.

28. Bir satıcıdaki kırmızı topların her biri k TL ye, mavi topların her biri m TL ye, siyah topların her biri s TL ye satılmaktadır.

4 kırmızı ve 2 mavi topa ödenen toplam para 5 siyah topa ödenen paraya eşit,

2 siyah ve 2 mavi topa ödenen toplam para 3 kırmızı topa ödenen paraya eşittir.

Buna göre, 1 kırmızı ve 4 mavi topa ödenen toplam kaç siyah topa ödenen paraya eşittir?

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 6   E) 8

Çözüm 28

$$4k + 2m = 5s$$

$$2s + 2m = 3k \quad \text{ise } k + 4m = ?s$$

$$4k + 2m = 5s$$

$$\underline{-3k + 2m = -2s}$$

$$k + 4m = 3s \quad \Rightarrow \quad \text{O halde, 3 siyah topa ödenen paraya eşittir.}$$

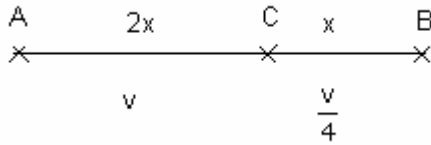
29. A ve B kentleri arasındaki yolun $\frac{1}{3}$ ünde onarım yapılmaktadır.

Yolun düzgün kısmında saatte v km hızla giden bir araç, onarım kısmında saatte $\frac{v}{4}$ km hızla gitmiştir.

Bu koşullarda A ile B kentleri arasındaki yolun tamamını 12 saatte giden bu araç, onarım yapılan kısmı kaç saatte gitmiştir?

- A) 3 B) 4 C) 6 D) 8 E) 9

Çözüm 29

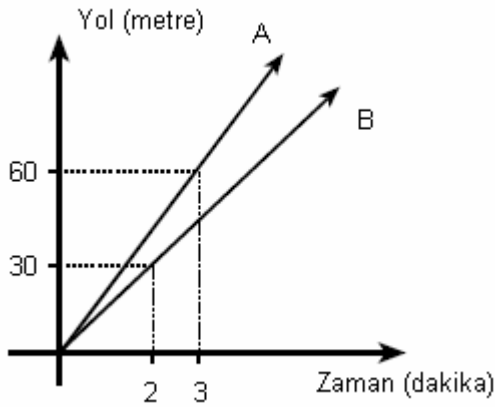
Yolun onarım yapılan kısmı,

$$|CB| = x \text{ olsun.}$$

$$|AC| = 2x \text{ olur.}$$

$$|AC| = 2 \cdot |CB| \text{ olduğundan, } v \cdot (12 - t) = 2 \cdot \frac{v}{4} \cdot t \Rightarrow 12 - t = \frac{t}{2} \Rightarrow t = 8$$

30. Sabit hızla giden A ve B hareketlilerinin yol – zaman grafiği aşağıdaki gibidir.

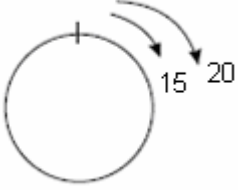
Bu iki hareketli, çevre uzunluğu 30 metre olan dairesel bir pistte aynı noktadan, aynı anda ve aynı grafikteki hızlarıyla hareket etseler hareketlerinden kaç dakika sonra ilk kez yan yana gelirler?

- A) 7 B) 6 C) 5 D) 4 E) 3

Çözüm 30

$$V_A = \frac{60}{3} = 20 \text{ metre / dakika}$$

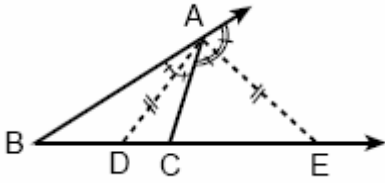
$$V_B = \frac{30}{2} = 15 \text{ metre / dakika}$$

$$X_{AB} = (V_A - V_B) \cdot t$$

$$t = \frac{30}{20 - 15} = \frac{30}{5} = 6 \text{ dakika}$$

31.

ABC bir üçgen

$$m(\widehat{BCA}) > 90$$

[AD] iç açıortay

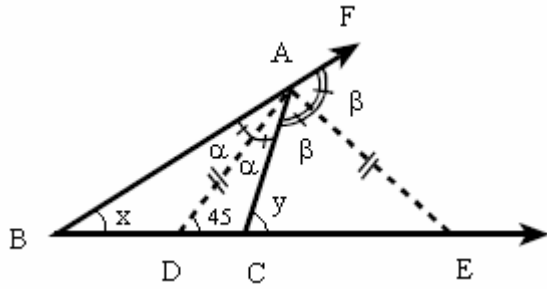
[AE] dış açıortay

$$|AD| = |AE|$$

Yukarıdaki verilere göre, $m(\widehat{ABC}) + m(\widehat{ACE})$ toplamı kaç derecedir?

- A) 60   B) 75   C) 90   D) 135   E) 150

Çözüm 31

$$\begin{aligned}m(\text{BAD}) &= m(\text{DAC}) = \alpha \\m(\text{CAE}) &= m(\text{EAF}) = \beta \text{ olsun.} \\m(\text{BAF}) &= 2\alpha + 2\beta = 180 \\&\Rightarrow \alpha + \beta = 90 \text{ olur.}\end{aligned}$$

$$|AD| = |AE| \Rightarrow m(\text{ADE}) = m(\text{BEA}) = 45 \text{ olur.}$$

$$m(\text{ABC}) = x$$

$$m(\text{ACE}) = y \text{ olsun.}$$

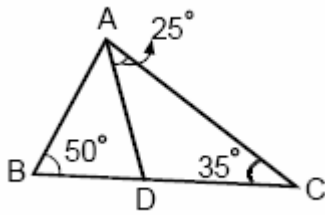
$$\text{ABD üçgeninde, } 45 = x + \alpha \Rightarrow 45 - x = \alpha$$

$$\text{ACE üçgeninde } y = 45 + \alpha \Rightarrow \alpha \text{ degeri yerine yazılırsa,}$$

$$y = 45 + (45 - x) \Rightarrow x + y = 90 \text{ bulunur.}$$

Not : Bir dış açının ölçüsü kendisine komşu olmayan iki iç açının ölçüleri toplamına eşittir.

32.

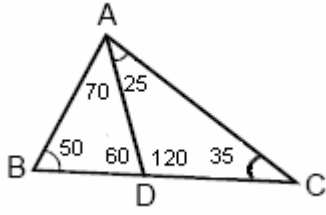

ABC bir üçgen
 $m(\text{ACD}) = 35^\circ$
 $m(\text{ABC}) = 50^\circ$
 $m(\text{DAC}) = 25^\circ$

Yukarıdaki taslak çizimde verilenlere göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) $|AC| > |AB|$ B) $|AB| > |BD|$ C) $|AC| > |AD|$
D) $|AC| > |DC|$ E) $|BD| > |AD|$

Çözüm 32

Bir üçgende, büyük açının karşısında büyük kenar, küçük açının karşısında küçük kenar olduğundan,

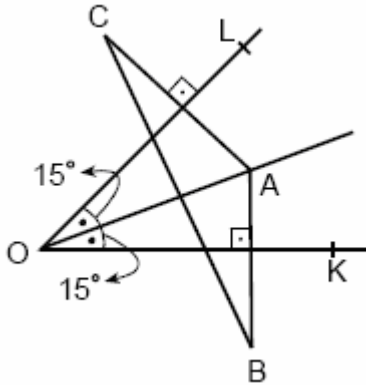
ABC üçgeninde, $|BC| > |AC| > |AB|$

ADC üçgeninde, $|AC| > |AD| > |DC|$

ABD üçgeninde, $|BD| > |AB| > |AD|$

$|AB| > |BD|$ yanlıştır.

33.

$$m(\text{LOA}) = m(\text{AOK}) = 15^\circ$$

Yukarıdaki şekilde A noktasının OK ye göre simetriği B, OL ye göre simetriği C dir.

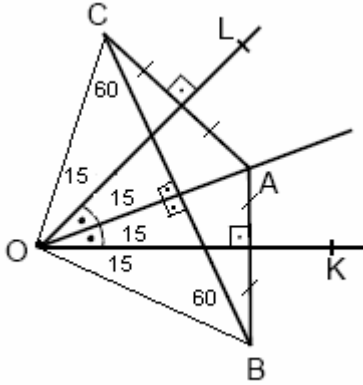
$|OA| = 5$ cm olduğuna göre, $|CB|$ kaç cm dir?

- A) 5   B) 6   C) 7   D) 9   E) 12

Çözüm 33

Açıortay üzerindeki noktanın, açının kollarına uzaklığı eşit olduğuna göre, $|AB| = |AC|$

AOC üçgeninin de, OL hem yükseklik hem de kenarortay olduğundan, AOC üçgeni ikizkenardır. AOC ikizkenar üçgen olduğundan, OL aynı zamanda açıortaydır.

AOB üçgeninin de, OK hem yükseklik hem de kenarortay olduğundan, AOB üçgeni ikizkenardır. AOB ikizkenar üçgen olduğundan, OK aynı zamanda açıortaydır.

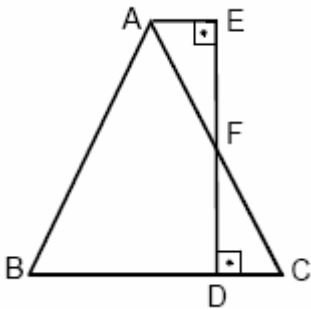
Bu durumda, BOC üçgeni eşkenar olur.

$$|OA| = 5 \Rightarrow |OC| = 5 \text{ (AOC ikizkenar üçgen)}$$

$$|OA| = 5 \Rightarrow |OB| = 5 \text{ (AOB ikizkenar üçgen)}$$

BOC eşkenar üçgen ise $|OC| = |OB| = |CB| = 5$ bulunur.

34.

$$|AB| = |AC|$$

$$m(\angle AEF) = 90$$

$$m(\angle CDF) = 90$$

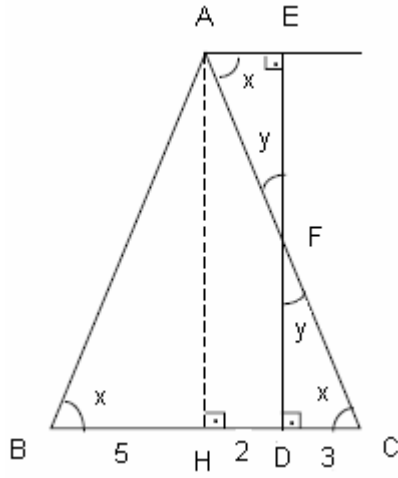
A, F, C doğrusal

E, F, D doğrusal

$\frac{|EF|}{|FD|} = \frac{2}{3}$ olduğuna göre, $\frac{|DC|}{|BD|}$ oranı kaçtır?

- A) $\frac{3}{4}$ B) $\frac{2}{5}$ C) $\frac{3}{5}$ D) $\frac{2}{7}$ E) $\frac{3}{7}$

Çözüm 34

$$|AB| = |AC| \Rightarrow m(\angle ABC) = m(\angle BCA) = x \text{ olsun.}$$

$$m(\angle EAC) = x \text{ olur. (iç - ters açılar)}$$

$$m(\angle AFE) = m(\angle DFC) = y \text{ olsun. (ters açılar)}$$

$$AEF \sim CDF \Rightarrow \frac{|AE|}{|CD|} = \frac{|AF|}{|CF|} = \frac{|EF|}{|DF|} = \frac{2}{3} \text{ olur.}$$

AH dikmesini çizelim.

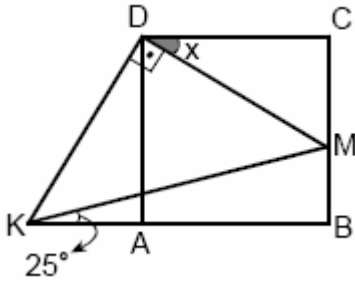
$$|AE| = |HD| \text{ ve } |BH| = |HC| \text{ olur.}$$

$$|AE| = 2 \text{ birim} \Rightarrow |HD| = 2 \text{ birim ve } |DC| = 3 \text{ birim}$$

$|BH| = |HC|$ olduğundan, $|BH| = 5$ birim bulunur.

O halde, $\frac{|DC|}{|BD|} = \frac{3}{7}$ elde edilir.

35.

ABCD bir kare

$$[MD] \perp [DK]$$

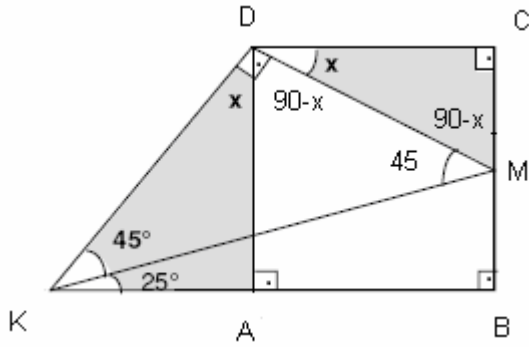
$$m(\angle MKD) = 25$$

$$m(\angle CDM) = x$$

Yukarıdaki verilere göre, x kaç derecedir?

- A) 45   B) 30   C) 22,5   D) 20   E) 15

Çözüm 35

$[MD] \perp [DK]$ ise

$$m(\angle CDM) = x \Rightarrow m(\angle KDA) = x \text{ olur.}$$

$$m(\angle DKB) = m(\angle CDM) = 90 - x \text{ olur.}$$

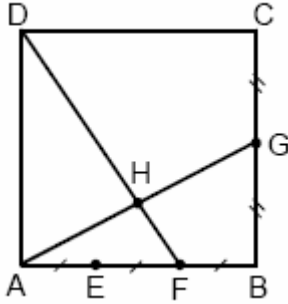
DCM üçgeni ile, DAK üçgeni benzerdir.

$$|DC| = |DA| \Rightarrow |DK| = |DM|$$

KDM üçgeni, ikizkenar dik üçgendir. $\Rightarrow m(\angle DKM) = m(\angle DMK) = 45$ olur.

$m(\angle DKB) = 25 + 45 = 70$ olacağından, $x = m(\angle KDA) = m(\angle CDM) = 90 - 70 = 20$ bulunur.

36.

ABCD kare

$$|AE| = |EF| = |FB|$$

$$|BG| = |GC|$$

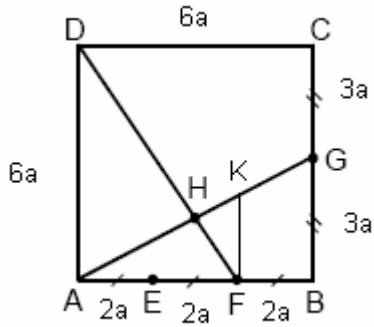
A, H, G doğrusal

D, H, F doğrusal

Yukarıdaki verilere göre, $\frac{|DH|}{|HF|}$ oranı kaçtır?

- A) 3   B) 4   C) $\frac{5}{2}$ D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{5}{3}$

Çözüm 36

Karenin bir kenarı = $6a$ olsun.

$$|AE| = |EF| = |FB| = 2a$$

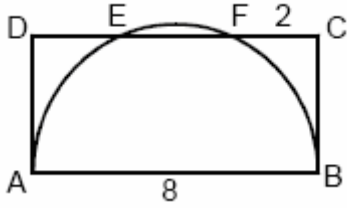
$$|BG| = |GC| = 3a$$

DA kenarına paralel FK çizilirse,

$$AFK \sim ABG \Rightarrow \frac{4a}{6a} = \frac{|FK|}{3a} \Rightarrow |FK| = 2a \text{ olur.}$$

$$DHA \sim FHK \Rightarrow \frac{|DH|}{|FH|} = \frac{|DA|}{|KF|} = \frac{|HA|}{|HK|} \Rightarrow \frac{|DH|}{|FH|} = \frac{6a}{2a} = 3$$

37.

$$|FC| = 2 \text{ cm}$$

$$|AB| = 8 \text{ cm}$$

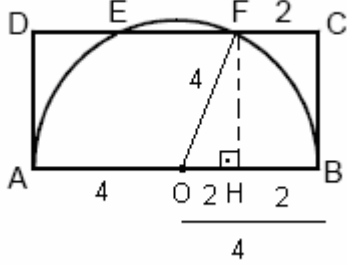
Şekildeki $[AB]$ çaplı yarım çember,

ABCD dikdörtgeninin $[DC]$ kenarını E ve F noktalarında kesmektedir.

Buna göre, ABCD dikdörtgeninin alanı kaç cm^2 dir?

- A) 32   B) $32\sqrt{3}$ C) $16\sqrt{3}$ D) $16\sqrt{2}$ E) $8\sqrt{6}$

Çözüm 37

O, çemberin merkezi olsun.

$$|AO| = |OB| = |OF| = 4$$

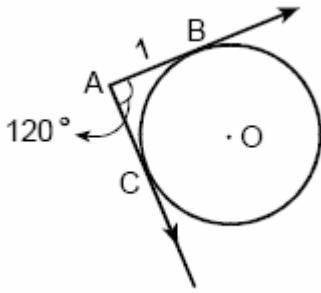
F noktasından OB ye dikme çizilirse,

$$|FC| = 2 \Rightarrow |OH| = |HB| = 2 \text{ olur.}$$

OFH üçgeninde pisagor uygulanırsa, $|HF| = 2\sqrt{3}$ ($4^2 = 2^2 + |HF|^2$)

$$\text{Alan (ABCD)} = 8 \cdot 2\sqrt{3} = 16\sqrt{3}$$

38.

$$m(\text{CAB}) = 120^\circ$$

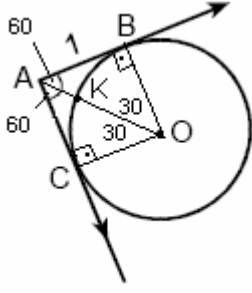
$$|AB| = 1 \text{ cm}$$

Şekildeki [AB ışını O merkezli çembere B noktasında, [AC ışını da C noktasında teğettir.

Buna göre, A noktasının çembere uzaklığı (en kısa) kaç cm dir?

- A) $2 - \sqrt{3}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ D) $\sqrt{3} - 1$ E) $1 - \frac{\sqrt{3}}{2}$

Çözüm 38

En kısa uzaklık = $|AK|$

$|OB|$ ve $|OC|$ çizilirse $|AO|$ uzunluğu açıortay olur.

$$s(\text{BAO}) = s(\text{CAO}) = 60$$

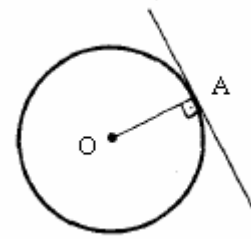
$$s(\text{B}) = s(\text{C}) = 90 \Rightarrow s(\text{BOA}) = 30 \text{ olur.}$$

$$|OB| = |OK| = r \Rightarrow r = \sqrt{3}$$

$$|AO| = 2 \Rightarrow |AO| = |OK| + |AK| \Rightarrow 2 = |AK| + \sqrt{3} \Rightarrow |AK| = 2 - \sqrt{3}$$

Not :

Yarıçap teğete değme noktada diktir.

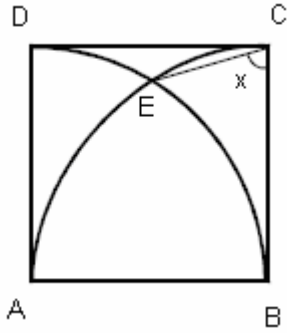
Not : Dik üçgen özellikleri

Bir dar açının ölçüsü 30° olan dik üçgende,

30° karşısındaki kenarın uzunluğu hipotenüsün yarısına ,

60° karşısındaki kenar uzunluğu hipotenüsün $\frac{\sqrt{3}}{2}$ katına eşittir.

39.

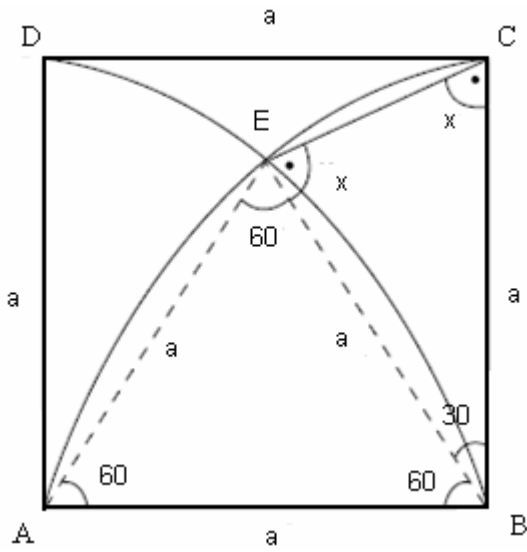
ABCD bir kare

$$m(\text{ECB}) = x$$

Şekildeki E noktası, A ve B merkezli $|AB|$ yarıçaplı çember yaylarının kesim noktasıdır. Buna göre, x kaç derecedir?

- A) 55   B) 60   C) 65   D) 70   E) 75

Çözüm 39

AEB üçgenini oluşturalım.

$$|AE| = |AB| \quad (\text{A merkezli çemberin yarıçapı})$$

$$|BE| = |BA| \quad (\text{B merkezli çemberin yarıçapı})$$

$$|BE| = |BC| \Rightarrow \text{ECB ikizkenar üçgen olur.}$$

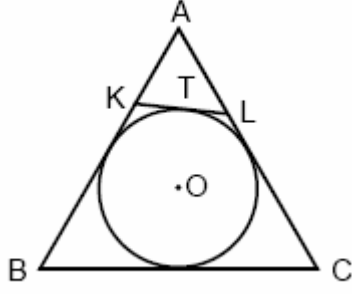
$$m(\text{BCE}) = m(\text{BEC}) = x$$

$$|AB| = |AE| = |BE| \text{ olduğundan, ABE üçgeni eşkenar olur.}$$

$$m(\text{ABE}) = m(\text{BEA}) = m(\text{EAB}) = 60$$

$$m(\text{EBC}) = 90 - 60 = 30 \Rightarrow 2x + 30 = 180 \Rightarrow 2x = 150 \Rightarrow x = 75 \text{ elde edilir.}$$

40.

Şekildeki O merkezli çember ABC eşkenar üçgeninin iç teğet çemberi ve [KL] bu çembere T noktasında teğettir.

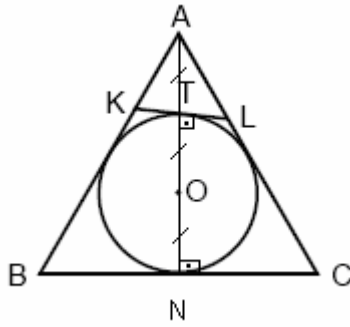
ABC eşkenar üçgeninin çevresinin uzunluğu 24 cm olduğuna göre, AKL üçgeninin çevresinin uzunluğu kaç cm dir?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 10 E) 12

Çözüm 40

I. Yol

Çemberin O merkezi aynı zamanda ABC üçgeninin ağırlık merkezidir.

$$\Rightarrow \frac{|AO|}{|AN|} = \frac{2}{3} \Rightarrow \frac{|AT| + |TO|}{|AT| + |TO| + |ON|} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow |AT| = |TO| = |ON|$$

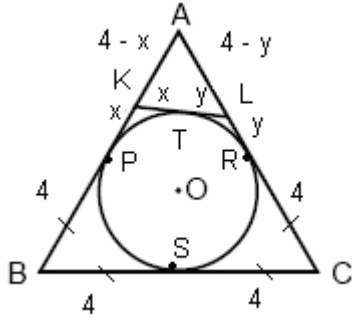
$$ATL \sim ANC \Rightarrow \frac{|AT|}{|AN|} = \frac{|AL|}{|AC|} = \frac{|TL|}{|NC|} = \frac{1}{3}$$

Üçgenlerin çevreleri oranı, benzerlik oranlarına eşit olduğuna göre,

$$\frac{\text{çevre}(AKL)}{\text{çevre}(ABC)} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{\text{çevre}(AKL)}{24} = \frac{1}{3} \Rightarrow \text{çevre}(AKL) = 8$$

II. Yol

$$\text{Çevre (ABC)} = 24 \Rightarrow |AB| = |BC| = |AC| = 8$$

P, R, S noktaları üçgenin kenar orta noktalarıdır.

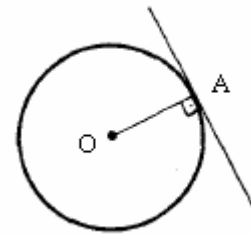
$$|KP| = |KT| = x$$

$$|TL| = |LR| = y$$

$$\begin{aligned} \text{Çevre (AKL)} &= |AK| + |AL| + |KL| \\ &= |AK| + |AL| + (|KT| + |TL|) \\ &= (4 - x) + (4 - y) + (x + y) \\ &= 8 \end{aligned}$$

Not :

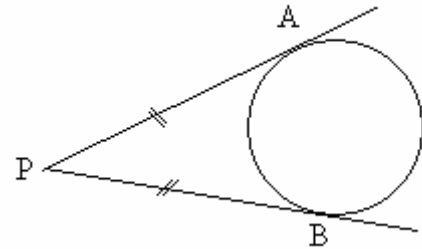
Yarıçap teğete değme noktasında diktir.

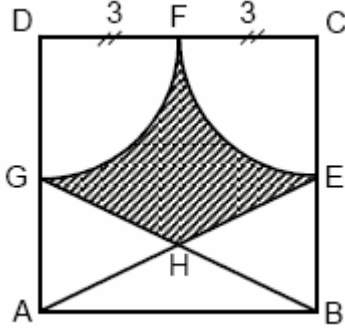
Not :

Bir çembere dışındaki bir noktadan çizilen teğet parçalarının uzunlukları eşittir.

$$|PA| = |PB|$$

41.

$$|FC| = |FD| = 3 \text{ cm}$$

A , H , E doğrusal

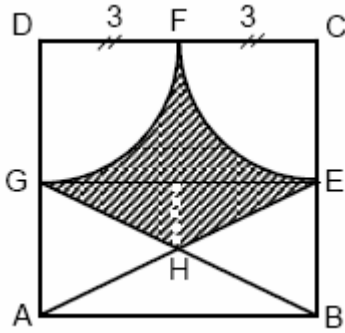
B , H , G doğrusal

Yukarıdaki ABCD karesinde D ve C merkezli çemberler F noktasında birbirine teğettir.

Buna göre taralı bölgenin alanı kaç cm^2 dir?

- A) $\frac{3}{2}(5 - \pi)$ B) $\frac{5}{2}(7 - \pi)$ C) $\frac{5}{2}(9 - \pi)$ D) $\frac{7}{2}(3 - \pi)$ E) $\frac{9}{2}(5 - \pi)$

Çözüm 41

GE uzunluğu çizilirse,

$$|CE| = 3 \Rightarrow |EB| = 3$$

$$|DG| = 3 \Rightarrow |GA| = 3 \quad (\text{ABCD kare})$$

ABGE dikdörtgeninde bulunan,

$$\text{GHE üçgeninin alanı} = \frac{6 \cdot 3}{2} = \frac{9}{2}$$

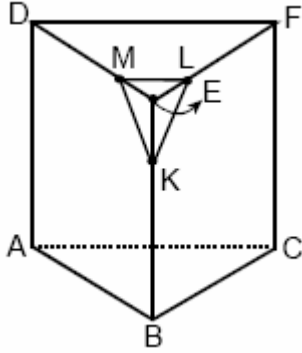
DCEG dikdörtgeninde bulunan taralı alan :

Dikdörtgenin alanından, yarıçapı 3 cm olan iki çeyrek çemberin alanını çıkarmakla bulunur.

$$3 \cdot 6 - 2 \cdot \frac{\pi \cdot 3^2}{4} = \frac{36 - 9\pi}{2}$$

$$\text{Toplam taralı alan} = \frac{36 - 9\pi}{2} + \frac{9}{2} = \frac{9}{2}(5 - \pi)$$

42.

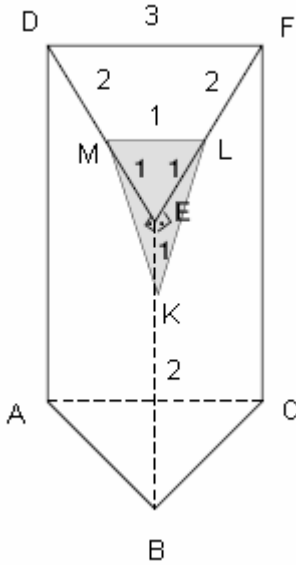

Yukarıda, ABCDEF üçgen tabanlı dik prizması ile, köşeleri bu prizmanın ayrıtları üzerinde olan MLEK piramidi verilmiştir.

$[ML] \parallel [DF]$, $\frac{|ME|}{|DE|} = \frac{1}{3}$, $\frac{|EK|}{|EB|} = \frac{1}{3}$ olduğuna göre, $\frac{Hacim(MLEK)}{Hacim(ABCDEF)}$ oranı kaçtır?

- A) $\frac{1}{81}$ B) $\frac{1}{64}$ C) $\frac{1}{49}$ D) $\frac{1}{36}$ E) $\frac{1}{27}$

Çözüm 42

$$\frac{|ME|}{|DE|} = \frac{1}{3} \Rightarrow |ME| = |EL| = 1 \text{ br}$$

$$\Rightarrow |DE| = |FE| = 3 \text{ br}$$

$$\frac{|EK|}{|EB|} = \frac{1}{3} \Rightarrow |EK| = 1 \text{ br}$$

$$\Rightarrow |EB| = 3 \text{ br}$$

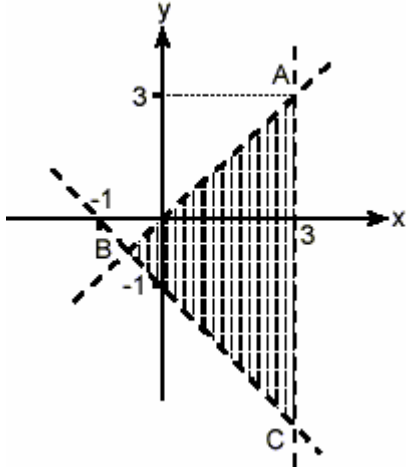
Olursa,

$$\frac{Hacim(MLEK)}{Hacim(ABCDEF)} = \frac{\frac{1}{3} \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot \sin(DEF)}{3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot \sin(DEF)} = \frac{1}{81}$$

veya

$$\frac{Hacim(MLEK)}{Hacim(ABCDEF)} = \frac{\frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1^2 \cdot \sqrt{3}}{4}\right) \cdot h_{EK}}{\frac{3^2 \cdot \sqrt{3}}{4} \cdot h_{EB}} \Rightarrow \frac{h_{EK}}{h_{EB}} = \frac{|EK|}{|EB|} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{\frac{1}{3} \cdot 1 \cdot 1}{9 \cdot 3} = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{27} = \frac{1}{81}$$

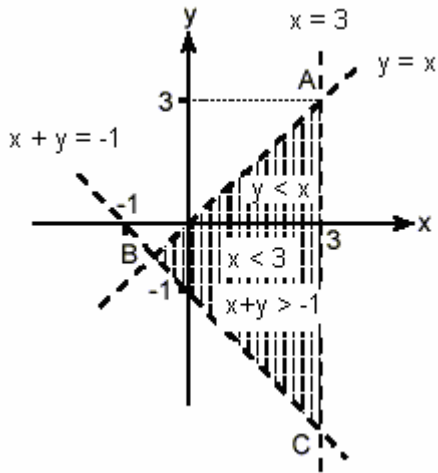
43.

Şekildeki taralı bölge, aşağıdaki eşitsizlik sistemlerinden hangisiyle ifade edilir?

- A) $y > x$ $x < 3$ $x + y > -1$
- B) $y > x$ $x > 3$ $x + y < -1$
- C) $y < x$ $x > 3$ $y - x < -1$
- D) $y < x$ $x < 3$ $x - y < -1$
- E) $y < x$ $x < 3$ $x + y > -1$

Çözüm 43

BA doğrusunun denklemi : $y = x$

(eğim = $\frac{3}{3} = 1$ ve orijinden geçiyor.)

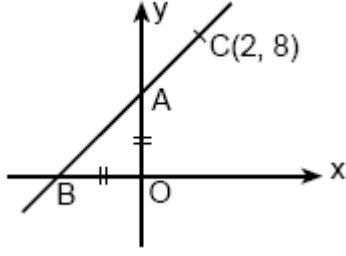
BC doğrusunun denklemi :

$$\frac{x}{-1} + \frac{y}{-1} = 1 \Rightarrow x + y + 1 = 0$$

Taralı kısımdan $(2, 0)$ noktasını, doğru denklemlerinde deneyelim.

Sonucun, $y < x$, $x < 3$, $x + y > -1$ olduğu görülür.

44.

Şekildeki, $|OB| = |OA|$ ve $C(2, 8)$ noktası AB doğrusu üzerinde olduğuna göre, AOB dik üçgeninin alanı kaç birim karedir?

A) 12   B) 15   C) 18   D) 21   E) 24

Çözüm 44

I. Yol

$A(0, a)$ olsun.

$|OB| = |OA| = a \Rightarrow B(-a, 0)$ olur.

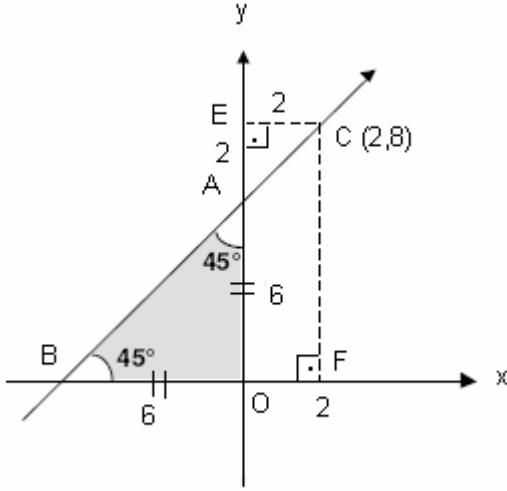
İki noktası bilinen doğru denkleminden, $\frac{y-a}{a-0} = \frac{x-0}{0-(-a)} \Rightarrow y = x + a$

$C(2, 8)$ noktası doğru üzerinde olduğundan, doğru denklemini sağlar.

O zaman, $y = x + a \Rightarrow 8 = 2 + a \Rightarrow a = 6$ bulunur.

Alan (AOB) = $\frac{6 \cdot 6}{2} = 18$

II. Yol

Doğru grafiğinde $|OF| = |EC| = 2$

$|OB| = |OA| \Rightarrow$ AOB üçgeni, ikizkenar dik üçgendir.

AOB $\sim$ AEC olduğuna göre, AEC üçgeni de ikizkenar dik üçgendir.

$$|EC| = |EA| = |OF| = 2$$

$$|OE| = 8 \Rightarrow |OA| = |OB| = 8 - 2 = 6$$

$$\text{Alan (AOB)} = \frac{6 \cdot 6}{2} = 18 \text{ olur.}$$

Not : İki noktası bilinen doğru denklemi

$$A(x_1, y_1) \text{ ve } B(x_2, y_2) \Rightarrow \frac{y - y_1}{y_1 - y_2} = \frac{x - x_1}{x_1 - x_2}$$

45. $ax - y = 6$

$$4x + (a + 4)y = -6$$

denklemleriyle verilen doğrular paralel olduğuna göre, a kaçtır?

- A) -2   B) -1   C) 0   D) 1   E) 2

Çözüm 45

I. Yol

Doğrular paralel olduğundan, eğimleri eşittir.

$$ax - y = 6 \Rightarrow y = ax - 6 \Rightarrow \text{eğim} = a$$

$$4x + (a + 4)y = -6 \Rightarrow y = \frac{-4x - 6}{a + 4} = \frac{-4}{a + 4}x - \frac{6}{a + 4} \Rightarrow \text{eğim} = \frac{-4}{a + 4}$$

$$a = \frac{-4}{a + 4} \Rightarrow a^2 + 4a + 4 = 0 \Rightarrow (a + 2)^2 = 0 \Rightarrow a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

Not : $y = mx + a$ biçimindeki doğru denkleminin eğimi, m dir.

II. Yol

$$ax - y = 6$$

$4x + (a + 4)y = -6$ doğrular paralel olduğuna göre, $\frac{a}{4} = \frac{-1}{a + 4}$ olmalıdır.

$$a(a + 4) = -4 \Rightarrow a^2 + 4a + 4 = 0 \Rightarrow (a + 2)^2 = 0 \Rightarrow a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

Adnan ÇAPRAZ

adnancapraz@yahoo.com

AMASYA